

складира стъпка по стъпка и основателно затвърди ония наредби, които определят днешният строй на Англия, като закрепил у английския гражданин представлението, че никой не може да бъде лишенъ или ограниченъ въ правата си иначе, освѣнъ чрезъ съдъ. За това англичанитѣ, считайки, че могатъ да вършатъ всичко, което не е противъ законитѣ и обичаитѣ, не чувствуватъ никаква потреба да основаватъ своитѣ граждански права на аргументи, нито пъкъ нужда да свеждатъ нормитѣ на държавното свое право въ писана конституция: при обикновени условия тѣ сж гарантирани отъ независимото свое съдилище съ несмѣняеми съдии, а пъкъ закрепналото съзнание на политически възпитаното въ борбитѣ гражданство е стража, която при първия знакъ на опасностъ подига на отбрана добръ организирани обществени сили на страната. Когато английскиятъ народъ се радваше вече на така придобититѣ свои правдини, въкъ почти слѣдъ това друга една велика нация — френцитѣ — поведе жива борба съ монаршата властъ, борба въковна и сжщо така кървава, за да прокара и реализира принциптѣ въ „Декларацията на правата на човѣка и гражданина“ отъ 1789. год. Тия кжси спомени изъ историята на два велики народа, учители на човѣчеството, ни сочатъ, че само съзнанието, като резултатъ на политическо възпитание, и организацията на общественитѣ сили, като неговъ продуктъ, сж дѣйствителнитѣ гаранции на гражданскитѣ права и на конституционно-правовия редъ въ страната.